

PROKURATURA REJONOWA
WARSZAWA - PRAGA PÓŁNOC

Sygn. akt PR 3 Ds 1056.2020

00-731 Warszawa, ul. Jagiellońska 5
tel. 22 51 13 200, fax 22 51 13 227

Warszawa, dnia 1 września 2020 r.

POSTANOWIENIE

o odmowie wszczęcia dochodzenia

Patrycja Lewczuk - asesor Prokuratury Rejonowej Warszawa - Praga Północ w Warszawie, po zapoznaniu się z materiałami postępowania o sygn. akt PR 3 Ds 1056.2020 w sprawie o czyn z art. 160 § 1 k.k.

na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

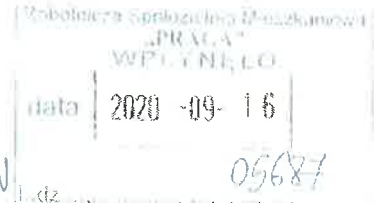
postanowił

odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie narazenia w bliżej nieustalonym czasie, nie później niż do 21 sierpnia 2020 r. w Warszawie przy ul. Łochowskiej 34 na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu mieszkańców budynku mieszkalnego pod ww. adresem poprzez wyznaczenie drogi dojazdowej do inwestycji przy ul. Łochowskiej 36 w Warszawie wzdłuż budynku mieszkalnego, bezpośrednio przy wyjściu z klatki schodowej, w ciągu pieszo-jedynym oraz na boisku sportowym, tj. o czyn z art. 160 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

UZASADNIENIE

Do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Praga Północ w Warszawie wpłynęło zawiadomienie Robotniczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Praga” w Warszawie (dalej: RSM) o naruszeniu uzasadnionych interesów osób trzecich, tj. mieszkańców budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łochowskiej 34 w Warszawie oraz zawiadamiającego, warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia przy wykonywaniu robót budowlanych oraz zagrożenia wystąpienia katastrofy budowlanej budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Łochowskiej 34 w Warszawie w wyniku działania inwestora Wileczyński Invest S.A. z siedzibą w Warszawie.

W uzasadnieniu zawiadomienia wskazano, że RSM jest użytkownikiem działek o nr 42/3 i 42/2 z obrębu 4-14-04, na których posadził budynek mieszkalny przy ul. Łochowskiej 34 w Warszawie. Budynek ten znajduje się w zasobach RSM jako spółdzielni mieszkaniowej. Ponadto, zawiadamiający posiada roszczenie o ustanowienie jego rzecz prawa użytkowania wieczystego na ww. działkach. Zawiadamiający podał, że z wniosku ww. inwestora toczyło się postępowanie administracyjne o pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego z garażem podziemnym wraz z przyłączami, infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem terenu - na obszarze posesji przy ul. Łochowskiej 36 w Warszawie. W toku tego postępowania nie uznano RSM za stronę postępowania. W dniu 28 lipca 2020 r. inwestor zawarł z m. st. Warszawa umowę dzierżawy, na mocy której

Handwritten notes in blue ink:
Sygn. akt PR 3 Ds 1056.2020
11.09.20
Prasa
odwołanie
W. 00
17.09.20
W. 00
17.09.20

wydzierżawiono inwestorowi działkę nr 42/3 pod zaplecze budowy oraz drogę dojazdową, przy czym umowa ta została zawarta bez zgody RSM jako użytkownika i zarządcy działki. Zgodnie z załączonym do umowy dzierżawy planem zagospodarowania terenu, droga dojazdowa do terenu budowy inwestora została wyznaczona wzdłuż budynku przy ul. Łochowskiej 34, bezpośrednio przy wyjściu z klatki schodowej w ciągu pieszo-jezdnym, dalej przez trawnik i boisko sportowe. Obecnie inwestor poczynił przygotowania do korzystania z drogi dojazdowej w ten sposób, że wyznaczył sprayem jej przebieg. Zdaniem zawiadamiającego, zrealizowanie planowego dojazdu spowoduje realne zagrożenie dla mieszkańców budynku przy ul. Łochowskiej 34. Przeprowadzenie drogi dojazdowej przez trawnik i boisko sportowe będzie skutkowało ich zniszczeniem, uniemożliwi korzystanie z tych obiektów zgodnie z przeznaczeniem, a nadto będzie stanowiło zagrożenie życia i zdrowia osób korzystających z boiska sportowego. Jednocześnie, wyznaczona droga będzie przebiegała przez teren, na którym znajduje się sieć gazowa, ciepłownicza, wodna, kanalizacyjna i elektroenergetyczna. Przejeżdżanie ciężarówek przez ten obszar może spowodować uszkodzenia ww. sieci i w efekcie doprowadzić do katastrofy budowlanej. Dodatkowo, przenieszczenie się pojazdów po wytyczonej drodze dojazdowej do inwestycji może wywołać drgania, która będą skutkowały zagrożeniem dla murów i fundamentów budynku przy ul. Łochowskiej 34, a w konsekwencji katastrofą budowlaną. Zawiadamiający wskazał na konieczność niezwłocznego wydania postanowienia o wstrzymaniu robót budowlanych w oparciu o art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

Do zawiadomienia załączono dokumentację dotyczącą nieruchomości położonej przy ul. Łochowskiej 34 w Warszawie w postaci wypisu z rejestru gruntów oraz kartoteki budynków, deklaracji na podatek od nieruchomości za 2020 r. wraz z potwierdzeniem zapłaty tego podatku, wykazu budynków mieszkalnych RSM (obejmujący budynek przy ul. Łochowskiej 34), decyzji o ustanowieniu użytkowania wieczystego na rzecz RSM oraz zgłoszenia roszczenia o nieodpłatne ustanowienie użytkowania wieczystego gruntu. Ponadto zawiadamiający przedłożył pismo Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 15 listopada 2019 r., w którym wskazano, że organ administracyjny odstąpił od uznania RSM za stronę postępowania w sprawie wydania Inwestorowi – Wilczyński Invest S.A. pozwolenia na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego z garażem podziemnym wraz z przyłączami, infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem terenu na terenie posesji przy ul. Łochowskiej 36 w Warszawie. Z załączonej do zawiadomienia umowy dzierżawy nr PRN-7GN-B/11/4/1/37/2020/304 zawartej w dniu 28 lipca 2020 r. pomiędzy m.st. Warszawa a spółką Wilczyński Invest S.A. w Warszawie wynika, że wydzierżawiający oddał dzierżawcy do korzystania grunt niezabudowany o łącznej powierzchni 735 m², położony w Warszawie przy ul. Łochowskiej oraz oznaczony w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna numer 42/3 z obrębu 4-14-04. Zawiadamiający złożył załącznik do umowy dzierżawy w postaci planu zagospodarowania terenu, wraz ze wskazaniem przebiegu drogi dojazdowej do inwestycji. Ponadto, złożono dokumentację zdjęciową przedstawiającą miejsca, w których ma przebiegać droga dojazdowa.

Okoliczności opisane w zawiadomieniu oraz wynikające z przedłożonych do niego załączników nie dostarczają podstaw do wszczęcia postępowania karnego, albowiem z związku ze zdarzeniami przedstawionymi przez RSM nie doszło do realizacji znamion jakiegokolwiek czynu zabronionego.

Dokonując analizy prawnokarnej twierdzeń podniesionych przez RSM w zawiadomieniu konieczne jest wskazanie, iż zdarzenia faktyczne i prawne wynikające z działań podjętych przez inwestora nie stanowią przestępstwa z art. 160 § 1 k.k. Odpowiedzialność karną za powołany występki ponosi ten, kto naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Istotą strony przedmiotowej czynu określonego w art. 160 § 1 k.k. jest stworzenie przez sprawcę takiej sytuacji faktycznej, w której istnieje bezpośrednie niebezpieczeństwo, grożące realnie nastąpieniem skutku w postaci śmierci, ciężkiego uszkodzenia ciała, względnie ciężkiego rozstroju zdrowia człowieka. Bezpośredniość realnie grożącego niebezpieczeństwa oznacza, iż w sytuacji przez sprawcę już stworzonej, a więc bez dalszej akcji z jego strony, istnieje duże prawdopodobieństwo nastąpienia w najbliższej chwili wymienionych skutków. Czyn z art. 160 jest przestępstwem skutkowym, do przyjęcia odpowiedzialności konieczne jest zatem zaistnienie skutku w postaci obiektywnie istniejącego potencjału niebezpieczeństwa utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Narażenie na to niebezpieczeństwo ma mieć charakter konkretny, ustawodawca wymaga, aby było to niebezpieczeństwo bezpośrednie. Bezpośredniość tę rozumieć należy bądź jako nieuchronne następstwo dalszego niebezpiecznego dla życia lub zdrowia rozwoju sytuacji, bądź jako wysokie prawdopodobieństwo jego wystąpienia. Art. 160 k.k. nie stanowi generalnego typu penalizującego spowodowanie jakiegokolwiek niebezpieczeństwa dla innych osób. Do przyjęcia odpowiedzialności konieczne jest zatem zaistnienie skutku w postaci obiektywnie istniejącego potencjału niebezpieczeństwa utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Niebezpieczeństwo staje się zaś bezpośrednie wówczas, gdy zachodzi sytuacja niewymagająca dla swojego dalszego rozwoju włączenia się w dany układ zdarzeń elementu dodatkowego, w szczególności zaś podjęcia ze strony sprawcy jakiegokolwiek działania dynamizującego ten układ w wyższym stopniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2017 r., IV KK 293/17, LEX nr 2395394, Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2016 r., V KK 342/15, LEX nr 1977834).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zasadne jest przyjęcie, że obecnie nie można stwierdzić, aby doszło do zaistnienia bezpośredniego niebezpieczeństwa utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu jakiegokolwiek osoby w związku z działaniami inwestora Wileczyński Invest S.A. Jak wskazał sam zawiadamiający, droga dojazdowa ma aktualnie swoje odzwierciedlenie jedynie w planie zagospodarowania terenu. Po trasie tej nie poruszają się żadne pojazdy, zaś inwestor zaznaczył wyłączenie w formie graficznej sposób przebiegu drogi. Tym samym nie można przyjąć, że doszło do niebezpieczeństwa utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu o charakterze bezpośrednim. Opisywane przez zawiadamiającego niebezpieczeństwo ma jedynie charakter potencjalny, RSM odnosi się do zdarzeń przyszłych i niepewnych, które wcale nie muszą nastąpić.

Obecnie stworzona sytuacja nie rodzi dużego prawdopodobieństwa powstania skutku, o jakim mowa w art. 160 § 1 k.k. Przepis art. 160 § 1 k.k. wymaga wystąpienia niebezpieczeństwa bezpośredniego. Inny natomiast charakter ma niebezpieczeństwo o jakim mowa w art. 50 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (dalej: u.p.b.), który to przepis nakazuje organowi nadzoru budowlanego wstrzymanie robót budowlanych wykonywanych w sposób mogący spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia bądź zagrożenie środowiska. Powołany art. 50 ust. 1 pkt 2 u.p.b. nie wymaga jednoznacznego ustalenia wystąpienia zagrożenia, uznając za wystarczające racjonalne wnioskowanie o samej możliwości jego wystąpienia. W konsekwencji należy uznać, że nawet jeżeli droga dojazdowa do inwestycji została wyznaczona w sposób sprzeczny z zasadami określonymi ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, to okoliczność taka może rodzić jedynie określone skutki administracyjnoprawne, nie zaś odpowiedzialność karną. Jednocześnie prokurator nie jest władny podjąć rozstrzygnięcia w przedmiocie wstrzymania wykonywania robót budowlanych, bowiem wyłącznie właściwym w tym zakresie jest organ nadzoru budowlanego.

Z tych samych względów nie można mówić o wypełnieniu znamion występku z art. 163 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 164 § 1 k.k. w postaci spowodowania bezpośredniego niebezpieczeństwa zdarzenia, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mającego postać zawalenia się budowli w postaci sąsiedniego budynku. Nie zachodzi bowiem bezpośrednie niebezpieczeństwo takiego skutku, skutek taki ma jedynie charakter potencjalny.

Analizowane zawiadomienie nie dostarczyło podstaw do wszczęcia postępowania o przestępstwa stypizowane u.p.b. W szczególności, nie doszło do realizacji występku z art. 90 ust. 1 wymienionej ustawy (wykonywanie robót budowlanych w wypadkach określonych w art. 48, art. 49b, art. 50 ust. 1 pkt 1 lub art. 50 ust. 1 pkt 2 u.p.b.), bowiem inwestor nie rozpoczął jeszcze etapu wykonywania robót budowlanych. Korzystając z definicji zawartej w art. 3 pkt 7 p.b. wskazać należy, że pojęcie prowadzenia robót budowlanych obejmuje budowę, przebudowę, montaż, rozbiórkę i remonty obiektów budowlanych, a takie czynności nie zostały przez inwestora dotychczas podjęte. Jak wskazuje zawiadamiający, obecnie realizacja inwestycji znajduje się na etapie planistycznym, inwestor dopiero nakreśla przebieg przyszłej drogi dojazdowej.

Mając na względzie powyższe okoliczności, należało odmówić wszczęcia dochodzenia z uwagi na zaistnienie negatywnej przesłanki procesowej określonej w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Opisane przez zawiadamiającego okoliczności mogą być rozpatrywane jedynie jako ewentualne podstawy do wzruszenia decyzji administracyjnych wydanych w toku postępowania o udzielenie pozwolenia na budowę. W związku z powyższym przekazano zawiadomienie RSM oraz przedłożone do niego załączniki do właściwego działu tut. jednostki celem rozważenia przez prokuratora podjęcia czynności w trybie art. 182 k.p.a.

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1 kpk oraz 465 § 2 kpk):

- pokrzywdzonemu,

- instytucji wymienionej w art. 305 § 4 kpk.

- osobie wymienionej w art. 305 § 4 kpk, jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 kpk).

Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia lub o jego umorzeniu. Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 i 1a kpk może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 o czym należy go pouczyć.

Akt oskarżenia powinien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 kpk.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 kpk).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1 kpk, przysługuje prawo przejrzania akt sprawy (art. 306 § 1b kpk).

3. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawy (art. 465 § 2a kpk).

4. Zażalenie na powyższe postanowienie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie.

Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2 i art. 460 kpk).

Zarządzenie:

Stosownie do art. 100 § 4 k.p.k. w zw. z art. 106 k.p.k. odpis postanowienia doręczyć:

- zawiadamiający -- Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Praga” w Warszawie – k. 1